

A játsszók kártyái

Informatikus hebehurgya, vicces	Magyar szakos bölcsészek Gondos	Jogász törvényt ismerő és tisztelő
Informatikus kreatív, sokoldalú és célratörő	Magyar szakos bölcsészek fantáziadús, sok verset ír	Jogász udvarias és igazságos
Informatikus okos, majdnem mindent fejből ki- számol	Magyar szakos bölcsészek ábrándozó, imád olvasni	Jogász haragtartó
Informatikus jóindulatú, önzetlen	Magyar szakos bölcsészek Tisztaságníániás	Jogász fontoskodó és talpraesett
Informatikus lelküismeretes és gyanakvó	Magyar szakos bölcsészek szerény és visszahúzódo	Jogász félénk
Informatikus vállalkozó kedvű, nyitott	Magyar szakos bölcsészek őszinte és szókimondó	Jogász egyetértő

DePaul

Benkő Ágnes

Csoport: 13-14 évesek, 16 fő

Időszükséglet: 60 perc

Drámabeli előképzettség: A tervezet drámában jártas (játsszani szerető, és ezért a játékban fegyelmezett) csoportnak készült.

Fókusz: Vállalom-e a felelősséget a tettem következményeiért, ha azok súlyosak, és a jövőmre nézve meghatározóak lehetnek?

A 15. pontnál elképzelhető, hogy másfelé megy az óra, és nem marad „kétutas” a választás. Ha a résztvevők további érvényes lehetőséget hoznak be itt a játékba, és azt választják, akkor hagyom, hogy azon a vonalon menjen tovább az óra.

Keret: A legtöbb esetben Annie, a chicagói DePaul Egyetem elsőéves joghallgatója szemszögéből látjuk az eseményeket: Annie a szociális kapcsolatai és a jövőbeni előmenetele érdekében szeretne az egyetemi elit körhöz tartozni.

Természetesen az órában történeteknek a fantázia termékét jelentik, a névbeli egyezésen kívül nincs köztük a kitűnő chicagói egyetemhez.

1. Tanári narráció

A mai játékunk az Egyesült Államokban, Chicagóban játszódik a DePaul Egyetemen.

A tanár körbead képeket az egyetemről – esetleg kivetíti azokat. (Sok jó minőségű fotó lelhető fel a világ-

hálón az egyetem épületeiről.) A tanári szándék: azt az érzetet kell kelteni, hogy ez vonzó hely, jó lehet annak, aki itt, ilyen környezetben tanulhat.

A „DePaul” régi és nagy egyetem, ahol az események főszereplője, egy Annie nevű lány jogot tanul. Annie, a középiskolájából egyedülként került be egyetemre ösztöndíjjal. Kollégiumban él, a szülei pedig Kansasben laknak. Szeretném, ha most meghallgatnátok néhány rövid naplórészletet, amit ő írt!

2. Napló

Szeptember 12. – Most már teljesen berendezkedtem a kolizobában. A szobatársammal, Grace-szel keveset találkoztunk, mert ő filozófia szakra jár és állandóan a könyvtárban van. Most egy kicsit magányosnak érzem magam, hiányoznak a kansasi barátaim, és egyre nehezebb tartani velük a kapcsolatot. Viszont anyuval minden nap telefonálunk, vele mindent meg lehet beszélni... ☺

Október 3. – Ma elhatároztam, hogy megpróbálok beszélgetni azokkal a lányokkal, akik mindig külön ülnek. De eléggé elutasítónak tűntek, úgyhogy mégsem mentem oda. Azt hallottam, hogy ők gyerekkortól a legjobb barátok, a szülei is ügyvédek, ők is annak készülnek, ahogy én is... Tök jó lehet velük lógni.

Utóirat: megtudtam a titkos nevüket is: LAWERS. Azt hiszem, ez valamiféle klubszerű dolog. Vajon hogyan lehet bekerülni?

November 10. – A kávézóban ma végre odaültem az egyik lányhoz a Lawers-ből, és tök jót beszélgettünk!!! :D Jólesett, amikor azt mondta, eddig is nyugodtan odamehettem volna hozzájuk beszélgetni. Azt érzem, most már minden sínen van!

3. Szerep a falon

Annie külső, belső tulajdonságainak gyors rögzítése az eddig megtudottak alapján.

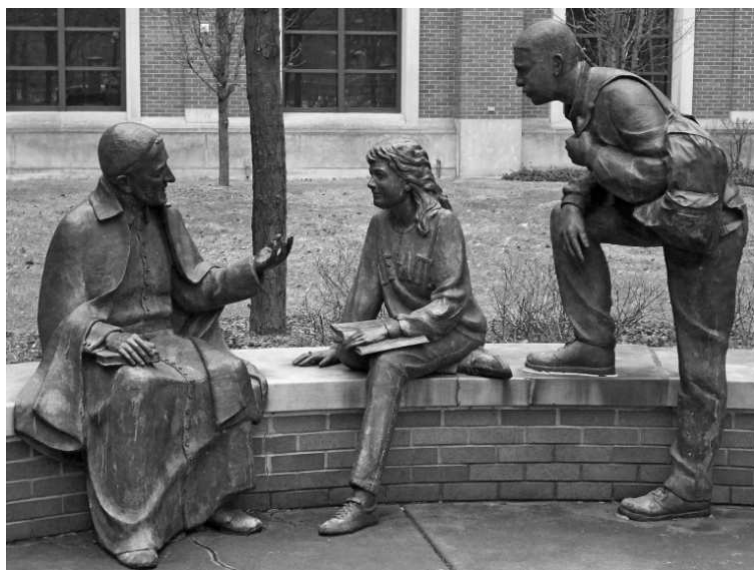
4. Gondolatkövetés + mikrojelenet: Annie a kávézóban

Alakítsunk három csoportot! A csoporton belül beszéljétek meg, hogy milyen gondolatok futhattak át Annie agyán, mielőtt odaült a kávézóban a lányhoz a Lawers-ből, illetve mi volt az a mondat, amivel végül megszólította! Aztán mutassátok is meg nekünk ezt rövid jelenetben!

Legyen valaki, aki vállalja, hogy Annie-t játssza, legyen valaki, aki a másik lányt! A többiek hangosítsák ki Annie gondolatait! A jelenet zárása az a mondat, amivel végül megszólítja a másik lányt. A csoportmunkákkal variációkat készítünk, de ezek várhatóan nem állnak majd távol egymástól. „Valami ilyesmi járt a lány fejében, mielőtt odament”, „hasonlókat mondhatott” – a tanár szándéka feloldani a különbségeket, beemelni a csoportok megoldásait. Ez utóbbi szándék érvényesülésének nyilván határt szab, hogy ha a megoldások ütik egymást, ha szétfeszítik a kereteket stb. Ilyen esetekben választanunk kell a felmerülő lehetőségek közül.

5. Jövőkép

A csoportok készítsenek képeket arról, ahogy Annie elképzelheti a jövőjét! Élete későbbi fontos eseményeit próbáljuk meg egy-egy képbe sűríteni! Az

egyik csoport: Annie egy év múlva, másik: Annie öt év múlva, harmadik: tiz év múlva. Adjunk címet a képeknek!

6. Tanári narráció

Pár nappal az után, hogy Annie végre beszélgetett a lányokkal, a szobájának ajtaja alatt becsúszott egy boríték, amelyre rá volt írva: Egyedül bontsd ki! És mivel Grace nem volt a szobában, Annie izgatottan kinyitotta.

A tanár kezében a boríték, benne egy fénykép (a de Paul emlékmű az egyetemen), mellette pedig egy levél. A résztvevők körbeadják a fényképet, a tanár pedig felolvassa a levelet.

7. Levél

A Lawers lehetőséget ad neked a csatlakozásra. Hogy elszántságod felől megbizonyosodhassunk, egy apró küldetést bízunk rád.

Hallottál Vincent de Paul fiatal koráról? 1600. október 12-én szentelték pappá. Pályázott egy plébániára, s még Rómába is elment megszerzése érdekében, de az állást valaki más kapta meg. Pedig nagy szüksége lett volna valami javadalomra, mert nemcsak szegényen élt, hanem sok adóssága is volt. Ennek tulajdonítható, hogy 1605 elején két évre eltűnt, anélkül, hogy hitelezőit kielégítette volna.

Segíts de Paulnak pénzt gyűjteni! Készíts egy táblácskát, az alábbi szöveggel: „Le vagyok égve és sok a hitelezőm... Dobj meg egy kis apróval!” Valamint helyezz egy műanyag poharat a kezébe és tégy bele aprót!

Lawers

8. Egész csoportos egyeztetés

Mi lehetett az a legfontosabb érv, ami miatt Annie némi tétovázás után úgy döntött, hogy végrehajtja ezt a kétéves kimenetelű akciót?

9. Tanári narráció

Annie reggel bekapcsolta a laptopját és látta, hogy a szobrot már lefényképezték és a Facebookon ötvenketten már meg is osztották.

10. Facebook bejegyzés

(A tanár kioszt a három csoportnak egy-egy papírt, melyekre az alábbiak vannak írva:)

- Hú ez durva! :D
- LOL, láttátok?
- XD HAHAHA, kérhetne a történelem tanszéknek is! ☺

A tanár megkéri a résztvevőket, hogy „kommenteljenek” rá a csoporttársak nevében. Majd felolvassák a szöveget és a kommenteket is.

11. Kiscsoportos jelenet

Egy rövid megbeszélés után a csoportotokkal játszátok el, hogyan fogadhatták Annie-t a Lawers tagjai reggel a büfében!

Lásd a 4. pont jegyzetét! Választhatjuk azt a megoldást is, hogy egész csoportban játszunk, és alkalmazuk a szabályjátékok köréből ismerős lavina-módszert (egyre többen állunk be).

Tanári narráció: a vidám reggel utáni első órát megszakítja a hangosbemondó.

12. Hangfelvétel – a dékán beszél

Szerepjátékon kívül hallgatjuk meg a felvételt.

„Ma hihetetlen és egyben méltatlan dolog történt iskolánk falain belül. Az éjjel valaki meggyalázta Vincent de Paul szobrát, aki nemcsak iskolánk névadója, a katolikus egyház szentje, hanem a világ első karitás-közösségének létrehozója is volt. Ez a cselekedet oly méltatlan iskolánk szellemiségéhez, hogy haladéktalanul vizsgálatot indítok az ügyben. Akinek bármi információja van az esetről, haladéktalanul jelenítsen nálam! A tettet, vagy tetteseket pedig fegyelmi eljárással eltávolítjuk az Egyetemről. Nem tudok mit mondani, végtelenül csalódott vagyok. Folytassák a munkát!”

13. Véletlenül meghallott beszélgetés:

Annie az első szünetben kiszalad a mosdóba és magára zárja az egyik fülke ajtaját, hogy egy kicsit egyedül lehessen. Ezután két másik lány is belépett és Annie az alábbi párbeszédnek lett fültanúja.

A párbeszéd felolvasására kérjünk két önként jelentkezőt!

- Akkor elmondod, mit hallottál?
- Ismered a Grace nevű lányt a filozófia szakról?
- Ööö... az az alacsony, szemüveges?
- Aha, na, őt gyanúsítják! A könyvtáros felment a dékánhoz és elmondta neki, hogy Grace volt az utolsó hallgató az épületben, mert órákkal a többiek után ment csak el. Csak ő lehetett.
- És most mit csinálnak vele?
- Mit, hát kicsapják!

14. Gondolatkövetés-variáció

Annie zaklatott állapotban volt. Milyen gondolatok futhattak át a fején? Szedjük össze ezeket az „első körös” gondolatokat egész csoportban!

15. Egyeztetés

Szerintetek mihez tud most kezdeni? Milyen lehetőségei vannak?

Ha a résztvevők a két utas dilemma-helyzethez jutnak – elmondja, vagy nem mondja el –, akkor az alábbi pontok szerint megy tovább az óra. Ha más ötleteket is behoznak, például védőakció az egyetemen, Facebook-nyilvánosság stb., és azok mellett döntenek, akkor arra is haladhat tovább az óra.

16. Stílus- és idősík-váltás

Váljatok négy csoportra! Két csoport készítsen egy-egy rövid jelenetet, amely az esethez képest 5 évvel később játszódik, s melyben Annie nem mondta el, hogy ő volt a tettes! Mindegyik csoport húzzon egy stíluskártyát is! A másik két csoport pedig úgy készítse az 5 évvel később játszódó rövid jelenetet, hogy Annie vállalta tettének következményeit, és ők is húznak ehhez stíluskártyát! (Stílusok: szappanopera, horror, akciófilm, talkshow, Hollywood stb.)

17. Fórum-színház

Másnap reggel Annie-t behívadják a dékán irodájába, nem mondják, miért. Én fogom játszani a dékánt, van kedve valakinek Annie-t játszani? Megállíthatjátok a cselekményt, adhatok tanácsot az Annie-t játszóknak, sőt akár beléphettek és át is vehetitek a szerepét. (A dékán azért hívja, mert Grace a szobatársa, róla kérdegeti. De ezt természetesen nem közli a tanár, „lebegtet” a meghívás mögötteseit.)

18. Tanári narráció

- Ha elmondta a dékánnak: Annie kiment az irodából, megkönnyebbült. Leült a parkban, fölhívta az édesanyját és mindent elmondott neki, majd összepakolta holmijait a kollégiumi szobában és elhagyta az egyetemet.
- Ha nem mondta el: Annie kiment az irodából, lement a parkba, leült, úgy tett, mintha olvasna és elhatározta, hogy soha senkinek nem fog erről beszélni.

19. Kiscsoportos munka

Annie egy évvel később véletlenül találkozik Grace-szel. Tetszőleges létszámú kiscsoportokban beszéljétek meg és írjátok le, hogy szerintetek mi lenne az az egy-két mondat, ami elhangzik közöttük!

(M)ilyenek vagyunk?

Vatai Éva

Az alább leírt játékok, ötletek, óratervek az ön-, társ- és csoportismereti foglalkozások kedvelt tevékenységei: a fiatalok beszélhetnek önmagukról, a többiekről, bővítik a társaikról meglévő ismereteiket és bemutatják önmagukat. Ez nagyon fontos a tanév elején, amikor közösséget építenek, és amikor igen sokat törődnek azzal, hogy milyen képet mutatnak magukról új osztálytársaik előtt – és milyenek is valójában. Új közösség van alakulóban, amelyben mindenki keresi a helyét – ebben az időszakban tesznek jó szolgálatot az alábbi tevékenységek.

Az ön-, társ- és csoportismereti foglalkozások akkor jók, ha a kezdeti alapinformációktól haladunk az egyre árnyaltabban és egyre pontosabban kifejezett személyiségjegyek felé. Így eljuthatunk odáig, hogy az első benyomásokat kifejező „jó fej” helyett néhány óra elteltével mélyebb, alaposabb, összetettebb, sokkal többet mondó megfogalmazásban vetítsék ki véleményüket a többiekről, önmagukról és a csoportban elfoglalt helyükről (amelyek természetesen sokat változhatnak az évek során).

A tapasztalási szakasz vége felé az ön- és társismereti játékokban már igyekszem „a felszín alá jutni”, így egymás probléma- és helyzetmegoldó stratégiáit – gyakran belső képeit, vágyait – is érintve.

Néhány olyan óratervet és ötletet teszek közzé, amelyek jól működnek.

